

Datum 12.6.2018

Ärende Förslag till ändring av lotterilag III - Spelmissbruksfond

LI 2018 /4

lotteri
inspektionen

Till Landskapsregeringen

Lagstiftningspromemoria om förslag till ändring av landskapslag om ändring av landskapslagen om lotterier 2016:11.

”Låt överskott från speltillsynsavgiften gå till en fond för åtgärder mot spelmissbruk”

1 Behörighet

Landskapet har lagstiftningsbehörighet angående lotterier med stöd av 4 kap. 18 § 6 punkten i självstyrelselagen för Åland (1991:71).

2 Lotteriinspektionen

Enligt landskapslag om Lotteriinspektionen (2016:10) är myndigheten tillsynsmyndighet i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen om lotterier. Enligt 3 § landskapslagen om lotteriinspektion ska lotteriinspektionen ta initiativ till nödvändiga förbättringar av lotterilagen.

3 Avsikten med gällande rätt

Lotteriinspektionen är tillsynsmyndighet i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen om lotterier (1966:10) (nedan ”lotterilagen”). Enligt 1 § i landskapslagen om Lotteriinspektionen (2016:10) en oberoende myndighet som är administrativt underställd landskapsregeringen. Enligt 5 i § Lotterilagen ska den som anordnar lotterier i form av penningspel betala landskapet för kostnaderna för tillsynen. Lotteriinspektionen föreslår avgiftsbeslut till lagtinget varje verksamhetsår.

4 Bakgrund förslag till ändring

För verksamhetsår 2017 bildades ett överskott av speltillsynsavgiften. Överskottet uppstod då myndigheten inte hade full bemanning för verksamhetsåret samt att regeringkansliet hade planerat att myndigheten skulle utföra extra arbetsuppgifter. De extra arbetsuppgifterna som Lotteriinspektionen skulle utföra var tillsyn enligt 7kap. penningtvättslagen (444/2017) som trädde i kraft 28 juni 2017. En överenskommelseförordning föreslogs redan vinter 2015 mellan landskapsregeringen och inrikesministeriet gällande tillsynen enligt penningtvättslagen.

På grund av misstag vid implementeringen av penningtvättsdirektivet genom penningtvättslagen angav inte Riksdagen vilken riksstyrelse som var ansvarig för tillsyn gällande penningspel på Åland. För att en överenskommelseförordning ska kunna träda i kraft måste behörigheten överföras från riksstyrelse till landskapsmyndighet. Eftersom det i det här fallet inte finns någon ansvarig riksstyrelse behöver penningtvättslagen ändras. I dag (9 maj 2018) är det inte bestämt när överenskommelseförordningen ska träda ikraft. Lotteriinspektionen planerade tillsyn enligt penningtvättslagen verksamhetsår 2017 uteblev vilket skapade överskott i Lotteriinspektionens budget.

Lotteriinspektionen bedömer att liknande överskott i framtiden är sannolika då det pågår lagstiftningsprojekt inom spel och penningtvätt i Finland och EU som kommer påverka Lotteriinspektionens verksamhet på Åland i framtiden.

5 Aktuell lagstiftning

Lotteriinspektionen ansvarar för tillsyn av lotterier och penningspel. Lotteriinspektionen beslutar om de avgifter som ska uppbäras för myndighetens verksamhet enligt 13§ i landskapslagen om lotteriinspektion (2016:10). Den som anordnar penningspel ska enligt 5i § i landskapslagen om lotterier (2016:11) betala landskapet för kostnader för tillsynen. Enligt landskapslag om grunder för avgifter till landskapet (1993:27) 4§ ska kostnaderna för tillsynen av verksamhet ersättas så att full kostnadstäckning uppnås. Enligt 13§ detaljmotivering till landskapslagen om Lotteriinspektionen (2016:10) ska även löpande tillsyn finansieras enligt avgiftslagen.

6 Motivering till förslag

Eftersom gällande lagstiftning ska skydda spelare från skadeverkningar som kan uppstå till följd av penningspel bör överskott av tillsynsavgift användas för samma ändamål. För att kunna vidta åtgärder mot spelproblem är det nödvändigt att kunnig personal på området finns att tillgå inte bara på spelföretag utan även inom myndigheter, vård och tredje sektorn. Även forskning på området är släpande och objektiv forskning saknas. Den forskning som utförs är finansierad av spelbranschen och kan inte betraktas som vetenskap då den inte är objektiv. På europeisk nivå inom GREF (Gambling Regulators European Forum) diskuteras och planeras gemensamma forskningsprojekt mellan speltillsyn myndigheter från olika länder.

7 Behov av ändrad lagstiftning

Den som anordnar lotterier i form av penningspel ska betala landskapet för kostnaderna för tillsynen. Det är Lotteriinspektionens åsikt att dessa medel som kommer från avgiftsbeslut bör gå till just speltillsyn. Om det blir ett överskott ett år föreslår Lotteriinspektionen därför att pengarna flyttas till nästa verksamhetsår. Överskottet avdras efterkommande år från tillsynsavgiften.

Alternativt föreslår Lotteriinspektionen att överskottet går till en fond för åtgärder mot spelmissbruk;

Fonden kan användas för att:

- finansiera forskning om spelmissbruk
- finansiera vård av spelmissbrukare
- finansiera utbildning av personal inom vård för spelmissbruk
- finansiera studier och uppsatser om spelmissbruk.

I fondens styrelse kan till exempel representanter från högskolan, Lotteriinspektionen och socialvården besluta om anslag och stöd.

8 Förslag till ändringar av landskapslagen om lotteriinspektion 2016:10

Lotteriinspektionens förslag

Såsom tillägg till 13 § föreslås enligt nedan;

Överskott av avgifter som uppbärs för myndighetens verksamhet överförs efter varje verksamhetsår till spelmissbruksfonden.

Lotteriinspektionens alternativa förslag

Budgetmedel som införskaffats via avgifter överförs till automatiskt till nästa verksamhetsårs budget.